

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROSISTEMA

Intarpas

ECB EKSPERTŲ MAKROEKONOMINĖS PROGNOZĖS EURO ZONAI

Remdamiesi 2007 m. rugpjūčio 24 d. turėta informacija, ECB ekspertai numatė euro zonos makroekonominę raidą¹. 2007 m. numatomas 2,2–2,8% vidutinis metinis realiojo BVP augimas, o 2008 m. – 1,8–2,8%. Numatoma, kad 2007 m. bendras SVKI vidutiniškai padidės 1,9–2,1%, o 2008 m. – 1,5–2,5%.

Techninės prielaidos dėl palūkanų normų, valiutų kursų, naftos kainų ir fiskalinės politikos

Techninės prielaidos dėl palūkanų normų, naftos ir ne energetikos žaliavų kainų grindžiamos rinkos lūkesčiais (galutinė duomenų įtraukimo data – 2007 m. rugpjūčio 14 d.). Kalbant apie trumpalaikes palūkanų normas, t. y. 3 mėn. EURIBOR, rinkos lūkesčiai apskaičiuojami pagal išankstinių sandorių normas paskutinę duomenų įtraukimo dieną, atvaizduojančias pajamingumo kreivę tuo momentu. Tai rodo, kad 2007 m. numatomas bendras vidutinis lygis yra 4,3%, o 2008 m. bus 4,5%. Su euro zonos 10 m. nominaliųjų vyriausybės obligacijų pajamingumu susiję rinkos lūkesčiai leidžia tikėtis stabilaus pajamingumo, palyginti su 4,5% lygiu rugpjūčio viduryje. Į pagrindinį prognozių variantą taip pat įtraukta prielaida, kad prognozės laikotarpiu skirtumas tarp bankų skolinimo palūkanų ir rinkos palūkanų normų šiek tiek didės. Tai susiję su pastaruoju metu išaugusiu rizikos vertinimu finansų rinkose. Sprendžiant pagal ateities sandorių rinką 2 savaitių laikotarpiu (iki galutinės duomenų įtraukimo datos), vidutinės metinės naftos kainos 2007 m. turėtų būti 68,1, 2008 m. – 71,9 JAV dolerio už barelį. Daroma prielaida, kad ne energetikos žaliavų kainos JAV doleriais 2007 m. vidutiniškai pakils 20,0%, o 2008 m. – 5,7%.

Daroma techninė prielaida, kad dvišaliai valiutų kursai prognozės laikotarpiu nesikeis ir bus tokie, kokie vidutiniškai buvo 2 savaites iki galutinės duomenų įtraukimo datos. Tai rodo, kad euro ir JAV dolerio kursas bus 1,37, o euro efektyvusis kursas 2007 m. bus 3,1% didesnis už vidutinį 2006 m. kursą, o 2008 m. – 0,5% didesnis už vidutinį 2007 m. kursą.

Fiskalinės politikos prielaidos pagrįstos atskirų euro zonos šalių nacionalinių biudžetų planais. Jos apima visas politikos priemones, kurias jau patvirtino parlamentas arba kurios yra išsamiai apibrėžtos ir greičiausiai bus patvirtintos.

Prielaidos dėl tarptautinės ekonominės aplinkos raidos

Pagal pagrindinį prognozių variantą tikimasi, kad prognozės laikotarpiu euro zonos išorės ekonominė aplinka ir toliau bus palanki. Nors numatoma, kad JAV ir Japonijos realusis BVP augs šiek tiek lėčiau negu pastaraisiais metais, tikimasi, kad Azijos kylančios ekonomikos realusis BVP augs gerokai sparčiau už pasaulio vidurkį. Numatoma, kad daugelyje kitų didžiųjų šalių augimas ir toliau bus dinamiškas.

Apskritai numatoma, kad realusis BVP pasaulyje už euro zonos ribų 2007 m. vidutiniškai didės apie 5,6%, o 2008 m. – 5,3%. Euro zonos išorės eksporto rinkos 2007 m. turėtų augti apytikriai 5,5%, o 2008 m. – 6,9%.

¹ ECB ekspertų makroekonominės prognozės papildoma Eurosistemos ekspertų makroekonominės prognozės, kurias du kartus per metus rengia kartu ECB ir euro zonos nacionalinių centrinių bankų ekspertai. Rengimo metodai atitinka Eurosistemos ekspertų makroekonominė prognozių rengimo metodus, aprašytus „A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises“, ECB, 2001 m. birželio mėn. Kadangi su prognozėmis yra susijęs neapibrėžtumas, pateikiamos kiekvieno kintamojo tikėtinos ribos. Jos pagrįstos skirtumu tarp faktinių rezultatų ir keleto ankstesnių metų prognozių. Ribos yra dvigubai platesnės už šių skirtumų vidutinę absoliučią vertę. Tačiau dabartinėmis aplinkybėmis gali būti, kad dėl pokyčių finansų rinkose su prognozėmis susijęs neapibrėžtumas yra didesnis negu įprastai.

Numatomas realiojo BVP augimas

Remiantis pirminiu Eurostat įverčiu, 2007 m. antrąjį ketvirtį, palyginti su ankstesniu ketvirčiu, jis atitinkamai padidėjo 0,3%. 2007 m. pirmąjį ketvirtį euro zonos realusis BVP padidėjo 0,7%. Numatoma, kad prognozės laikotarpiu realusis BVP ir toliau kiekvieną ketvirtį didės apie 0,5–0,6%. Atsižvelgiant į tai, numatoma, kad 2007 m. metinis realusis BVP vidutiniškai augs 2,2–2,8%, o 2008 m. – 1,8–2,8%. Vienas iš lemiamų veiksnių yra augantis eksportas, kuris ir toliau turėtų skatinti ūkio aktyvumą, nes manoma, kad užsienio paklausa ir toliau sparčiai didės. Tikimasi, kad sparčiai didėjantis eksportas ir pelnas skatins investicijų augimą, nors pastarųjų augimo tempas turėtų šiek tiek sulėtėti ciklui artėjant prie pabaigos ir griežtėjant finansavimo sąlygoms. Privataus vartojimo didėjimą turėtų skatinti palankios darbo rinkos tendencijos.

A lentel. Makroekonominės prognozės euro zonai

(vidutiniai metiniai pokyčiai, procentais)^{1,2}

	2006	2007	2008
SVKI	2,2	1,9–2,1	1,5–2,5
Realusis BVP	2,9	2,2–2,8	1,8–2,8
Privatus vartojimas	1,9	1,4–1,8	1,5–2,7
Valdžios sektoriaus vartojimas	1,9	1,3–2,3	1,2–2,2
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	5,2	3,6–5,2	1,4–4,6
Eksportas (prekės ir paslaugos)	8,2	4,6–7,4	3,9–7,1
Importas (prekės ir paslaugos)	7,9	3,7–6,7	3,6–7,0

¹ Numatoma realiojo BVP ir jo sudedamųjų dalių raida pagrįsta dėl darbo dienų pakoreguotais duomenimis. Į numatomą eksporto ir importo raidą įtraukta prekyba euro zonoje.

² Į pateiktus skaičius Slovėnija įtraukta jau nuo 2006 m., išskyrus SVKI. Į pastaruosius duomenis Slovėnija įtraukta tik nuo 2007 m. 2007 m. rugsėjo mėn. prognozėse, sudarant 2008 m. prognozių ribas, pirmą kartą kaip euro zonos dalis įtraukta Kipras ir Malta. 2008 m. pokyčiai (procentais) apskaičiuoti imant euro zonos, įskaitant Kiprą ir Malta, 2007 m. ir 2008 m. duomenis. Kipro, Maltos ir Slovėnijos dalis sudaro atitinkamai apie 0,2%, 0,1% ir 0,3% euro zonos BVP.

Numatoma kainų ir sąnaudų raida

Numatoma, kad 2007 m. bendras SVKI vidutiniškai padidės 1,9–2,1%, o 2008 m. – 1,5–2,5%. Atsižvelgiant į prielaidas dėl naftos kainų, padarytas remiantis dabartinėmis naftos ateities sandorių kainomis, tikimasi, kad energijos ir ne naftos produktų kainų teigiamas poveikis vartotojų kainų pokyčiams bus gerokai mažesnis negu ankstesniais metais. Be to, daroma prielaida, kad 2008 m. didesnių netiesioginių mokesčių poveikis bus nulinis, 2007 m. buvo 0,5 procentinio punkto. Prognozės taip pat grindžiamos lūkesčiais, kad prognozės laikotarpiu darbo užmokestis didės šiek tiek sparčiau negu 2006 m. Kadangi numatoma, kad darbo našumas ir toliau beveik nesikeis, tai reiškia, kad vienetinės darbo sąnaudos didės. Tačiau didesnių vienetinių darbo sąnaudų įtaką pagrindiniame prognozių variante mažina tai, kad numatoma, jog pelno maržos augs truputį lėčiau.

Palyginimas su 2007 m. birželio mėn. prognozėmis

Palyginti su 2007 m. birželio mėn. ECB mėnesiniame biuletenyje paskelbtomis Eurosistemos ekspertų makroekonominėmis prognozėmis, 2007 m. numatytos realiojo BVP augimo ribos buvo truputį sumažintos dėl šiek tiek pakilusių naftos kainų ir griežtesnių finansavimo sąlygų poveikio. 2008 m. numatytos realiojo BVP augimo ribos nepasikeitė.

Naujos numatytos vidutinio metinio bendro SVKI augimo 2007 m. ir 2008 m. ribos atitinka 2007 m. birželio mėn. prognozėse numatytas ribas.

B lentelė. Palyginimas su 2007 m. birželio mėn. prognozėmis

(vidutiniai metiniai pokyčiai, procentais)

	2006	2007	2008
Realusis BVP – 2007 m. birželio mėn.	2,9	2,3–2,9	1,8–2,8
Realusis BVP – 2007 m. rugsėjo mėn.	2,9	2,2–2,8	1,8–2,8
SVKI – 2007 m. birželio mėn.	2,2	1,8–2,2	1,4–2,6
SVKI – 2007 m. rugsėjo mėn.	2,2	1,9–2,1	1,5–2,5

© Europos centrinis bankas, 2007 m.

Adresas: Kaiserstrasse 29, D60311 Frankfurtas prie Maino, Vokietija

Pašto adresas: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurtas prie Maino, Vokietija

Telefonas: +49 69 1344 0

Faksas: +49 69 1344 6000

Interneto svetainė: <http://www.ecb.int>

Visos teisės saugomos.

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.